

**MARIVAUX
PIERRE**

ZEBRANIE
AMORÓW

Marivaux Pierre

Zebranie amatorów

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=23543570

Zebranie amatorów:

Аннотация

Ta „komedia heroiczna w jednym akcie”, osadzona w realiach mitologicznych, przedstawia konfrontację dwóch bogów miłości – Amora i Kupidyna. Pierwszy z nich reprezentuje cnotliwą miłość, drugi natomiast gwałtowne pożądanie. Panowanie Kupidyna nad ludzkimi uczuciami wydaje się zapewnione – do czasu, kiedy olimpijscy bogowie decydują się rozważyć, jaka miłość jest właściwsza dla ludzi. Amor i Kupidyn zmuszeni są konkurować ze sobą, czyniąc wyznania miłosne upersonifikowanej Cnocie.

Содержание

Scena I	5
Scena II	10
Scena III	11
Конец ознакомительного фрагмента.	16

Pierre de Marivaux

Zebranie amatorów

OSOBY:

AMOR¹

KUPIDO²

MERKURY

APOLLO

PLUTUS³

PRAWDA

MINERWA

CNOTA

Rzecz dzieje się na Olimpie.

---

¹ *Amor* (mit. gr.) – bóg miłości. [przypis edytorski]

² *Kupido* (mit. rz.) – bóg miłości. [przypis edytorski]

³ *Plutus* (mit. rzym.) – bóg bogactwa. [przypis edytorski]

Scena I

KUPIDO, AMOR, wchodzą z dwóch przeciwnych stron.

KUPIDO

na stronie

Co ja widzę? Kto ma tę śmiałość, aby nosić, jak ja, kołczan i strzały?

AMOR

na stronie

Czyż to nie Kupido, ten rabuś mego królestwa?

KUPIDO

na stronie

Czyżby to był Amor galijski⁴, bożek mdłej czułości? On-że to wychodzi z ciemnego schronienia, na które skazało go moje zwycięstwo?

AMOR

na stronie

Jakiż on szpetny! Cóż za fizys⁵ rozpustnika!

KUPIDO

na stronie

Widział kto kiedy głupszą gębę? Ale trzeba się dowiedzieć, czego tu szuka ten śmieszny przeżytek. Zbliźmy się.

---

⁴ *galijski* – francuski. [przypis edytorski]

⁵ *fizys* (daw.) – twarz. [przypis edytorski]

do Amora

Bądź pozdrowiony, mój stary; bożku trwożliwych westchnień i omdlałych czułości; witam cię.

AMOR

Witam.

KUPIDO

Pozdrowienie nieco suche; ale wybaczam ci. Skazaniec nie zwykł bywać w dobrym humorze.

AMOR

Skazaniec! Moją rejteradę⁶ zawdzięczasz jeno⁷ oburzaniu, jakie mnie zdjęło, kiedy ujrzałem, że ludzie zdolni są cierpieć ciebie.

KUPIDO

Tam do czarta! To paradne! To znaczy, że dałeś drapaka jedynie dlatego, że jesteś ambitny; zmykający bohater!

AMOR

Nie mam ci nic do odpowiedzenia. Nie jesteśmy stworzeni, aby rozprawiać ze sobą.

KUPIDO

Nie gniewaj się, kolego. W głębi serca żal mi cię. Mówisz mi obelgi, ale twój stan mnie rozbraja. Wierzaj, jam najlepszy chłopak w świecie. Opowiedz mi twoje strapienia. Co tutaj porabiasz? Czy bardzo znudziłeś się w swym osamotnieniu? Ech, jest przecież lekarstwo na wszystko. Chcesz jakiego zajęcia?

---

⁶ *rejterada* (daw.) – odwrót, ucieczka. [przypis edytorski]

⁷ *jeno* (daw.) – tylko. [przypis edytorski]

Dam ci zapasik grotów, bo te, które widzę w twoim kołczanie, nic już nie są warte... Widzisz tę strzałkę? Oto broń, jakiej trzeba. Wpada w serce, wnika w nie, pali, jątrzy: serduszko krzyczy, miota się, woła o pomoc, błaga pardonu⁸.

AMOR

Jakiż nędzny rodzaj płomieni!

KUPIDO

Ba! One-to odebrały reputację twoim. Mówiąc między nami – za twoich czasów kochankowie to były dudki⁹; umieli tylko jęczeć, wzdychać: „och!” „ach!” i opowiadać swe cierpienia echem. Do kaduka¹⁰! dziś to już nie to samo. Ja skasowałem wszystkie echa. Ja ranię. Au, au! Prędko, lekarstwa. Idzie się najkrótszą drogą wprost do przyczyn choroby. „Dalej – powiada się miłej – kocham panią; proszę się rozpatrzyć, co pani może dla mnie uczynić; czas drogi, szkoda każdej godziny”. Moi poddani nie powiadają: „umieram!” przeciwnie, nie ma nic żywszego jak oni. Omdlenia, lęki, tkliwe męczeństwo, nie ma już o tym mowy: wszystko to są nudne i płaskie¹¹ mody ubiegłego wieku. Tyś czynił jedynie głupców, niedołęgów; ja robię ludzi całą gębą. Nie usypiam ich, ale budzę: są tak prędcy, że nie mają czasu być czuli: ich spojrzenia są już pożądaniem; miast wzdychać, nacierają: nie żebrzą o miłość, zmuszają do niej. Nie błagają o łaski, ale je

---

⁸ *pardon* (daw.) – litość, zwł. nad pokonanym. [przypis edytorski]

⁹ *dudek* (daw.) – głupek. [przypis edytorski]

¹⁰ *do kaduka* (daw.) – do diabła. [przypis edytorski]

¹¹ *płaski* (daw.) – prymitywny. [przypis edytorski]

biorą; znają szacunek, ale umieją o nim zapominać: oto sekret. Słowem, ja nie mam niewolników, mam tylko żołnierzy. Dalej, namyśl się: potrzeba mi chłopca do posyłek; chcesz służby? Zaraz dam ci zatrudnienie.

AMOR

Czy obraz, jaki mi nakreśliłeś, nie przyprawia cię o rumieniec? Cóż za upadek cnoty!

KUPIDO

Więc cóż! Cnota? O co tobie chodzi? Ona ma swoje zadanie, a ja swoje: ona stworzona jest aby rządzić światem, ja aby go utrzymywać. Namyśl się, powiadam: ale biorę cię jedynie pod warunkiem, że zrzucisz piętno mazgajstwa, jakie masz wypisane na twarzy: nie życzę sobie tego. Dalej, mój poruczniku, ostro! Nieco zuchwalstwa w tych ślepkach: twoje oczy jakby chciały zachęcać do oporu. Czyż to jest postawa zwycięzcy? Z Amorem równie tchórzliwym, najnieśmielszy podłotek musi sam ponosić kosztą własnej porażki. Ech, czyżbyś uniknął...

dobywa strzałę

Mam ochotę skrzepić¹² ci serce jedną z moich strzałek, aby ci odjąć tę trwożliwą i tęskną minę. Baczość; zrobię cię równie szalonym jak ja sam.

AMOR

wydobywając również strzałę

A ja, jeśli strzelisz, ja cię uszlachetnię.

KUPIDO

---

¹² *skrzepić* (daw.) – wzmocnić. [przypis edytorski]

O nie, za pozwoleniem; ja bym na tym stracił, a ty byś zyskał.

AMOR

Idź, mały swawolniku, twoje zuchwalstwo nie obraża mnie, a panowanie twoje zbliża się może ku końcowi. Jowisz¹³ zgromadza dziś wszystkich bogów; chce, aby każdy z nich uczynił dar synowi ukochanego przezeń wielkiego króla. Zaproszono mnie na zgromadzenie. Zadrżałbyś, gdybyś pomyślał, jakie to może mieć następstwa.

---

¹³ *Jowisz* (mit. rzym.) – najwyższe bóstwo rzymskiego panteonu, bóg nieba, światła, dnia i pioruna, odpowiednik gr. Zeusa. [przypis edytorski]

Scena II

KUPIDO

sam

Oj, oj, prawdę powiada. Wszyscy bogowie otrzymali rozkaz stawienia się tu: mnie jednego tylko nie powiadomiono. Myślałem, że to proste zapomnienie Merkurego. Nadchodzi; zobaczmy, co to znaczy.

Scena III

KUPIDO, MERKURY, PLUTUS.

MERKURY

A, to ty, Kupidynie. Uniżony sługa.

PLUTUS

Jak się masz, przyjacielu.

KUPIDO

Dzień dobry, Plutusie. Merkury, dowiaduję się, że dziś jest powszechne zebranie Olimpu i że to ty uwiadomiłeś, imieniem Jowisza, wszystkich bogów, aby się stawili tutaj.

MERKURY

W istocie.

KUPIDO

Czemuż więc ja o tym nie wiem? Czy nie jestem bóstwem dość wysokiej rangi?

MERKURY

A, gdzież miałem cię szukać? Gonisz bez ustanku, że cię dopaść nie można.

KUPIDO

Kręcisz, Merkury. Gadaj otwarcie: byłem na liście?

MERKURY

Na honor! Nie. Miałem szczególny rozkaz zapomnieć o tobie.

KUPIDO

O mnie! Od kogóż ten rozkaz?

MERKURY

Od Minerwy, której Jowisz powierzył zarząd zgromadzenia.

PLUTUS

Och, od Minerwy, bogini rozumu? W takim razie niewielkie nieszczęście. Wiesz dobrze, że nas nie lubi; ale daremnie się złości, mamy w świecie nieco więcej uważania od niej: dajemy ludziom szczęście, do kroćset! gdy ona daje tylko rozsądek.

KUPIDO

Prawdopodobnie ona to zleciła ci odszukać boga tkliwości, o którym nikt już nie pamiętał?

MERKURY

Zgadłeś, a nawet polecono mi traktować go z honorami.

KUPIDO

śmiejąc się

Ładne poselstwo!

PLUTUS

Śpiesz-że się, przyjacielu, sprowadź swojego bożka tkliwości; gdyby nawet wrócono mu berło, nie działałby wiele. Dawno już przeszła moda miłosnego męczeństwa; zachowała się jedynie w piosenkach. Rzemiosło „okrutnej” zbankrutowało z kretesem; nie kłopotz się o swego rywala; wystarczy mego złota, aby go pobić na głowę.

KUPIDO

Mam nadzieję. Mimo to jestem dotknięty. Bierze mnie ochota wypróżnić kołczan na wszystkie serca Olimpu.

MERKURY

Żadnych dzieciństw¹⁴. Jowisz nie żartuje; mógłby cię łatwo usunąć w krótkiej drodze; wiadomo, że się nie cieszysz zbyt dobrą reputacją.

KUPIDO

Ba, cóż mi możecie mieć do zarzucenia?

MERKURY

Bardzo wiele! Na przykład, nie ma już dobrych małżeństw; nie możesz zostawić w spokoju biednych mężów; zawsze wypuszczasz na żonkę jakiegoś myśliwca, który ją złowi w sidła.

KUPIDO

A ja powiadam, że moi myśliwcy łowią jedynie to, co samo lezie w potrzask.

PLUTUS

To znaczy, że kobiety są bardzo rade¹⁵, iż na nie polują?

KUPIDO

W sedno trafił. Większość to zalotnisie, które czekają natarcia, lub cofają się jedynie po to, aby lepiej podrażnić; nie przepominają¹⁶ niczego, co może pobudzić ochotę myśliwca; mówią mu wręcz: spójrz na mnie. On spogląda, osacza, one się poddają. Czy to moja wina? Do kroćset! nie; zalotność zawiodła je na manowce, zanim jeszcze strzelec się zbliżył.

MERKURY

---

¹⁴ *dzieciństwo* (daw.) – tu: dziecinne zachowanie. [przypis edytorski]

¹⁵ *rad* (daw.) – zadowolony. [przypis edytorski]

¹⁶ *przepominieć* (daw.) – zapomnieć. [przypis edytorski]

Mów sobie, co ci się podoba. Nie moja rzecz dawać ci nauki; ale miej się na baczności. Mężczyźni i kobiety krzyczą na ciebie; powiadają, iż w połowie zawieranych małżeństw ty stajesz za rejenta¹⁷. Starców wydajesz na pastwę młodym hultajkom, które biorą żywych jedynie po to, aby doczekać się ich śmierci i które, ze szkodą spadkobierców, zgarniają cały zysk tej operacji. Leciwym damom dobierasz się do szkatuły, na rzecz męża, nicponia i próżniaka, którego nie sposób już odprzedać ani wymienić. Słowem, szelmostw bez końca, nie licząc innej rozpusty: przebąkują, że Bachus¹⁸ z tobą wyprawia co zechce. Plutus, mocą swego złota, ma twój kołczan na zawołanie; byle sypnął groszem, artyleria twoja jest na jego usługi, a to, dalibóg, nieładnie; zatem, radzę ci, siedź cicho i odmień konduite¹⁹.

KUPIDO

Skoro mnie zachęcasz do odmiany, widać sam myślisz o emeryturze, Merkury?

MERKURY

Dajmy pokój żartom.

PLUTUS

Co do mnie, mało mnie obchodzą te ambaje²⁰. Wszystko, co biore od niego, kupuję; targuję się, umawiamy cenę, płacę: to cała moja finezja.

---

¹⁷ *rejent* – urzędnik. [przypis edytorski]

¹⁸ *Bachus* (mit. rz.) – bóg wina. [przypis edytorski]

¹⁹ *konduita* – prowadzenie się. [przypis edytorski]

²⁰ *ambaje* (daw.) – bzdury. [przypis edytorski]

KUPIDO

Paradny ten Merkury! skarżyć się, że lubię dobre życie i dostatek, ja, bożek Miłości! Czym więc, wedle ciebie, mam się zajmować? Traktatami moralnymi? Zapominasz, że to ja wszystko wprawiam w ruch, wszystkiemu daję istnienie; że moje zadanie wymaga niewyczerpanych zasobów dobrego humoru i że ja sam muszę być błyskotliwszy, bardziej kipiący życiem, niż wszyscy inni bogowie do kupy?

MERKURY

To twoja rzecz. Ale zdaje mi się, że Apollo się zbliża.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.